

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

NYILVTER POTTSORA 50 FILLÉR.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvas szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyelvényező:
STRAUSZ SÁNDOR.

Muraköz egyházi elcsatolása.

Mint a múltak eseményei igazolják, Muraköz egyházi elcsatolásának kérdése nem mai keletű. Jóval visszavezethető az még a 18. század első felére, amikor III. Károly uralkodása idejében azokat a mélyreható reformokat léptették életbe, melyek többek között nemcsak a királyi hatalom, de a katolicizmus tetemes erősödését vonták maguk után.

Eme intézkedések közül ezuttal azok az intézkedések érdekelnek, melyek kapcsán a püspöki megyék területének arányosításával a király a püspökségek számának szabályozására határozta el magát. Ennek a látszólag nehéz feladatnak a megoldására III. Károly könnyen vállalkozhatott, hiszen a püspökök és káptalanok jó nagy része a Rákóczi forradalom után csak most foglalta el újból régi birtokait. S a birtokviszony bizonytalanságát támogatta a koronának, mint az egyház fejének tulnyomó befolyása is az egyes püspöki birtokok megállapítására nézve.

A királynak ezzel kapcsolatban az volt az elhatározása, hogy az egrí és győri püspökségeket megosztja s azok területéből két új megyét hasít ki. Az eredeti terv szerint Zalavármegye a Muraközzel együtt a győri püspökséghez került volna; majd utóbb, amikor a régi szombathelyi püspökség fölélesztésén fáradoztak, a két terület ehhez a püspökséghez szándékoztak csatolni. Az elvesztett muraközi tized kárpótlása fejében a zágrábi káptalannak évi 1000 aranyat szántak; a pécsi püspökség egy részét pedig Zágrábhhoz, a másikat Szerémséghez csatolták volna.

Itt, mint látjuk, az egyházmegyék beosztásánál az új politikai beosztást vették alapul: vagyis az ország területén a Drávaig eső rész magyar, az azon túl eső rész pedig horvát püspökség alá tartozott volna. Az alapítandó szombathelyi püspökség e szerint megkapta volna Muraközt, a pécsi püspökség pedig elvesztette volna a Drávántuli birtokait.

Ami már most a püspökök részéről a lelkészek pénztárához való évenkénti hozzájárulást illeti, ebben egyesek kevésbé voltak előzékenyek: részint eladósodásukat hozták mentésül, részint pedig halasztást kértek és nyertek a királytól. Maga a zágrábi püspök, Klobusicki Ferenc azt állítja, hogy száz forintja sincs, oly szegény. Mégis inkább kölcsönt vesz fel, csak hogy évenként 100 forintot fordíthasson e szent célra.

Nagy nehézségek merültek fel tehát pénz dolgában a püspökök részéről.

A területi elosztás sem ment oly könnyen. Klobusicki, a zágrábi püspök ellentmond Muraköz átengedésének, különösen azért, mert ott horvát papokra van szükség. Tehát már a múltban is, mint a jelenben,

a nemzetiségi kérdést állították előtérbe az átcsatolásra vonatkozólag. Még erősebb ellenállást fejtett ki Muraköz átengedése kérdésében a zágrábi káptalan. A pécsi püspök sem akar belenyugodni megyéje drávántuli részének elvesztésébe.

Károly király tehetetlenül állt e dologban. Végre is Rómához fordult ahonnan azt a választ nyerte, hogy a mostani birtokosok beleegyezését meg kell szerezni, hogy a tervezett változtatások végrehessenek.

E nehézségek és a török háború kitörése okozták azonban, hogy a szombathelyi püspökség ügyét csakhamar elejtették. Egyelőre elegendőnek tartották, ha a győri püspök ott helyettest tart. Károly király uralkodása alatt nem is botyogtatták már többé sem Muraköz elcsatolását, sem a szombathelyi püspökség alapítását. Csak később, az ő utódja, Mária Terézia alapította a szombathelyi püspökséget, de Muraköz ügye már nem érdekelte a királyt. Így hiúsult meg III. Károly alatt a Muraköz egyházi visszacsatolásának első szándéka.

Egy évszázadnál hosszabb időnek kellett elmúlnia, amikor újból felszínre került az elcsatolás ügye. A dicső magyar szabadságharc kezdetén, 1848-ban, az akkori honvédelmi bizottmány a hazaelenes horvát forradalmi törvények ellensúlyozására halaszthatatlannak vélte azt, hogy az illyris-mus martalékának közvetlenül kitett Muraközt a zágrábi érsekségtől szeparálja s egyházilag a szombathelyi püspökségbe bekebelezze.

A honvédelmi bizottmány törekvése azonban Haulik György magyar születésű zágrábi érsek ellenállásán meghiúsult.

1873-ban egy kis fordulópontoz ért a dolog, a mennyiben Trefort kultuszminiszter felszólítására Szabó Imre szombathelyi megyés püspök egy terjedelmes és hazafias szempontok által sugalt szép memorandumban nyilatkozott az ügy megoldásának módzatairól és egyuttal nehézségeiről.

Hogy az átcsatolás erkölcsi és nemzeti szempontból is minél eredményesebb legyen, javaslatokat is tett a püspök, s emlékiratához a szombathelyi káptalannak pártoló véleményét is csatolta.

Ennek az emlékiratnak, ugylátszik, meg is volt a várt hatása. Amennyiben 1875. november havában az apostoli király elvben (in thesi) hozzájárult ahhoz, hogy az átcsatolás egyházi kanonizálása céljából a szabályszerű diplomáciai tárgyalások megindíttassanak és kir. biztos minőségben Simor János bíboros-hercegprímást bízta meg az erre vonatkozó javaslatok megtételére.

Azóta három évtized is elmúlt, de mind-ézig mégsem történt az átcsatolás ügyére nézve. Zalavármegye 1901-ben, 1904-ben feliratilag fordult a kormányhoz és a képviselőházhoz az átcsatolás érdekében. Eredményt azonban nem ért el; úgy látszik,

hogy még mindig fennforognak oly nehézségek, melyek az átcsatolást megnehezítik.

A múlt 1907. évben lelelyt horvát zavargások ismétellen arra indították Zalavármegye közönségét, hogy újra felvesse Muraköz egyházi átcsatolásának kérdését, s e kérdésben feliratot is intézett f. év február havában a magyar országgyűlés képviselőházához, melyet az a közel jövőben tárgyalni is fog.

Az átcsatolás érdekében a vármegye egyttal ártirt a dunántuli vármegyékhez is aziránt, — hogy e tárgyban az országgyűléshez intézett feliratát támogassák.

Vasvármegye törvényhatósági bizottsága május hó közepén foglalkozott Zala átiratával. Az alispán, mielőtt a törvényhatósági bizottság elé terjesztette volna a kérdést, a szombathelyi megyés püspök véleményét kérte ki. Dr. István Vilmos megyés püspök hazafias szellemű átiratban válaszolt az alispán kérdésére s nemzeti szempontból az átcsatolást feltétlenül szükségesnek tartja.

A püspök válasza a többek között a következőket tartalmazza: »Ha a magyarok és horvátok között politikai ellentétek merülnek fel, pl. napjainkban is, ugyanakkor a magyarokra hátrányos a fenálló állapot, mely szerint a Muraköz a Magyar hazánk területén levő zágrábi érsekséghez tartozzék. Hátrányos azért, mert Muraközben magyar nyelvű és érzelmű papságnak van helye. A Zágrábban nevelt papok pedig nem gyakoroltatnak hazai nyelvünkben és magyar érzelmük is kétséges, amikor horvát érzelmű papok közt nevelődnek; és ha akarnának magyar érzelműek lenni, szembe kell szállniok a horvát papsággal, feltéve, — hogy egyes politikai kérdésekben a magyarok és horvátok ellentétben állanak, ami ismét helyzetüket tenné tarthatatlanná, amennyiben a horvát papság megvetésével és gyűlöletével kellene megküzdieniök. — Nagyon kényes a muraközi papság helyzete, különösen az összeütközések esetén. Ha jó magyar hazafiak, amilyeneknek lenniök kell, akkor a horvát papsággal gyűl meg a bajuk; ha pedig a horvátokkal tartanak, úgy együtt vétkeznek a magyar hazájuk ellen. Ezen szempontból kívánatosnak tartom azt, hogy Muraköz egyházilag is Magyarországhoz csatoltassék.«

Vasvármegye közönsége elé, a püspök véleményének hangsúlyozásával, az alispán a következő határozati javaslatot terjesztette: »Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a Muraköznek a róm. kath. egyházi hovatartozandósága kérdésében — megerősítve a szombathelyi megyés püspök urnak hazafias szellemétől áthatott véleményével — teljesen egyetért Zalavármegye közönségének azon óhajával, hogy a muraközi róm. kath. lakosság egyházilag a zágrábi horvát egyházmegyétől el és akár a szombathelyi, akár a veszprémi magyar egyházmegyéhez

csatlósság. Ezen ügynek a magyarságnak, a magyar nemzeti állam kiépítésének érdekében folytatott céltudatos, hazafias törekvéseket mélyen érintő nagy fontosságát ezek utján a magyar nemzet szempontjából mérlegelt igen nagy jelentőségét teljes mértékben átérve és átérve, Vasvármegye közönsége a maga részéről legmelegebben csatlakozik Zalavármegye átiratához s annak támogatása mellett egyidejűleg a maga részéről külön is teljes bizalommal kéri a magyar kormányt, hogy ezen ügygel sürgősen foglalkozzék és tegye meg a szükséges lépéseket, hogy a Muraköznek egyházi viszcacsatolása Ofelségének alkotmányos hozzájárulásával egy a magyar róm. kath. egyház, mint általában az egész magyar nemzet érdekeinek megfelelő módon minél előbb megtörténhessék.

E helyen megemlítjük azt is, hogy Somogyvármegye törvényhatósága is a múlt hó utolsó hetében tárgyalta Zalavármegye átiratát és határozatilag kimondta, hogy a kormányhoz feliratot intéz az átszatolás érdekében.

Hisszük és reméljük, hogy a többi szomszédos törvényhatóságok is hasonlóképp fognak cselekedni, s a jelenlegi magyar nemzeti kormány pedig iparkodni fog ezen, oly rég húzódó nemzeti ügyet, mely ezeréves alkotmányunk, önállóságunk és függetlenségünk óhaja: a végmegoldás útjára vezetni.

Cigánykérdés.

A dánosi rablógyilkosság tárgyalása alkalmával ismét közéletünk aktuális kérdésévé lett a cigányügy. Hogy cigányaink még ma is ázsiai félvad állapotban élnek közöttünk; hogy telckönnyűleg bejegyzett lakásuk az Isten szabad ege, hogy egyedüli, a társadalom által elismert kegyérkereseti forrásuk a lopás, hogy még mindig mint félmeztelen, műveletlen törzs kóborolnak széles e hazában, annak kizárólagos oka a magyar nemzet patópáloskodása. Mostanában foglalkozunk a cigánykérdéssel és »tanulmányozzuk« azt. De midőn már az ügyet eléggé megtanulmányoztuk, akkorra már a dánosi tárgyalások vizsgálmai lecsillapodnak, a cigányok gazdálkodásai elülnek, (de nem szünek meg) s mivel nincs a felszínen tartva az ügy, hát a tanulmányozás alkalmával szerzett tapasztalatainkat sutba dobjuk és a cigányügy marad tovább a rendezetlen állapotában. Ez az élödsi vad csorda pedig tovább pusztítja az országot.

Zalamegye egyik távolabb eső járásában, a pacsai járásban, nem várnak a törvényhozásra, hanem társadalmi uton igyekeznek megoldani a cigánykérdést. Az odaival illetőségű cigányokat egyik agilis földbirtokosnak szépszóval sikerült megbarátkoztatni az egy helyben lakás és rendszeres foglalkozás eszméjével. Ámde a cigány hol veszi a letelepedéshez szükséges telket és összegeket? Illetőségi közsege ad ingyen telket, az építéshez szükséges összegeket pedig gyűjtés útján szerzik be. Ez így nagyon jól van. Az országgyűlésre várni nem lehet, mert az el van foglalva a kvótameléssel

és egyéb mulaszthatatlan munkával. Végezzék el a társadalom maga ezt a nagy kultur-munkát.

Olvassza magába, emelje fel magához őket a magyarság. E célra mindenki szívesen adakozhat. Ha meghagyjuk őket a mostani állapotban, lopnak, rabolnak benünket s majdnem tehetetlenül állunk velük szemben. S ha közadakozásból letelepítjük őket, jól tettünk önmagunkkal, a cigányokkal, utódjaikkal, a társadalommal. Ígyis ugys a mi népünkbe kerülnek, hát intézzük ugy a dolgot, hogy nekünk is legyen belőle előnyünk.

Ha az ember végignézi ezeket a derék, egészséges cigányokat, kiknek izmaik erőltől duzzadnak, eszük éles, leleményes, önkénytelenül is azt kérdezi önmagától: miért nem használják ezek az emberek a természettől örökölt tulajdonságaikat, öröket — a társadalom javára a földművelés vagy ipar lerén?

A cigányok letelepítésénél egy dolgot szükségesnek tartok megjegyezni. Az illetékesek telepítsék le a cigányokat ugy és ott, ahogy és hol az a magyarság erejét növeli. Mert mit használunk mi azzal, ha cigányaink letelepednek nemzetiségi vidékeken, beleolvadnak a nemzetiségekbe és az agiátorok hálójukba keritlik őket és így a haza elleneségeihez szegődnek azok, kiket ugyanazon fáradsággal magyarrá tehetünk volna. A pacsai járás példáját követhetnek számosan az országban.

Kozma Imre.

K Ü L Ö N F E L É K .

Pünkösdkor . . .

*Kegyelemnek Atyja, Te örök szeretet,
Árassd ki én rám is e napon lelkeket,
A hitet szivemben gyujtsd újabb lángra
Taníts szeretetre, taníts imádságra.*

*Oh! megvigasztaló Szentlélek Ur Isten,
Szálj be bánós szivem belső rejtekébe;
Add Uram, hogy lelkeid tündöklő sugára,
Jusson el szivembe s keltsen igazságra.*

*Uram hozzád küldöm esdő kérésemet.
Jájj el és erősítsd csüggedő lelkemet.
Oh! Szentlélek Isten, légy szivem vigasz.
Ha heborul engem, vállam kereszt nyomja.*

Szenteh Dezső.

— **Nyilvános nyugtázás.** Alábbiakban közöljük szösz szerint a pacsai főszolgabíró urnak az általunk gyűjtött összegről szóló átvételi elismervényét: »Átmeneti pénznapló 144. 7. e. t. sz. Nyugtátvány. 37 K. 20 fill. azaz Harminchét korona 20 fillérről, mely összeget, mint a pölöskei és pótrétei lúzkárosultak javára a »Muraköz« kiadóhivatala által gyűjtött segélypénzt, a károsultak közt leendő kiosztása végett a »Muraköz« kiadóhivatalától köszönettel átvettem. Kelt Pacsán, 1908. évi IV. hó 11-én. Pálffy főszolgabíró.

— **Református istentisztelet.** Kádár Lajos nagykanizsai ref. lelkész f. hó 14-én d. e 10 órakor, Csáktornyan, az állami polgári iskola emeleti helyiségében, az uri szent vacsora kiosztásával egybekötött református

istentiszteletet tart, a melyre a ref. egyháztagok és a szives érdeklődők ezuton is tisztelettel meghívotnak.

— **Esküvő.** Leutner Károly a 47. gyalogezred I. oszt. számvevő altisztje f. hó 1-én este 7 órakor esküdtől örök hűséget a marburgi dómtemplomban öv. Friedl Józsefné urnőnek.

— **Tanulmányi kirándulás.** A helybeli m. kir. állami polgári fiu- és leányiskola növendékei f. hó 5-én a reggeli gyorsvonattal Budapestre mentek tanulmányi kirándulásra. A kirándulásban 14 leány és 36 fiu részt Patak Kálmán igazgató, Márton Irma, Boroviák Lajos és Bencsik Richárd tanárok vezetése alatt. A kirándulás 5 napra van tervezve s a kirándulók június hó 9-én este 11 órakor az új személyvonattal térnek vissza.

— **Záróvizsgálat.** A csáktornyai m. kir. állami elemi fiu- és leányiskolában az — 1907—1908. tanévvégi záróvizsgálatok a következő időben és sorrendben tartotnak meg: Június hó 20-án délelőtt 8—12-ig a róm. kath. tanulók hittani vizsgája. Június hó 21-én 8—10-ig az izraelita tanulók hittani vizsgája, június hó 22-én d. e. 8—9-ig az I-ső, 9—10-ig a II-ik, 10—12-ig a III-ik, d. u. 3—5-ig a IV. fiuosztály vizsgája. Június hó 23-án d. e. 8—9-ig az I-ső, 9—10-ig a II-ik, 10—12-ig a III-ik, d. u. 3—5-ig a IV. leányosztály vizsgája. Június hó 27-én délelőtt 9 órakor Te Deum és záróünnepély. A vizsgálatok nyilvánosak, s arra a t. szülők és tanügybarátok az igazgatóság részéről tiszteletteljesen meghívotnak.

— **Elveszett tehén.** Poszavec Miklós drávaszentmihályi lakos 9 éves piros tarka tehene m. hó 22-én a közlegelőről eltűnt. Körözletése a helybeli főszolgabírói hivatal által elrendeltetett.

— **Jég- és tűzbiztosításokat** legolcsóbban és legelőnyösebben elintézi **BENEDIKT E. és FIA cég Csáktornyan,** a triesti általános biztosító társaság főügynöksége. A biztosítási kötvények azonnal kézbesítetnek.

— **Körözvény.** Nuszten Imre volt kismihályfalvai lakos, mielőtt ellene folyamatba lett kihágási eljárás lefolytatható lett volna, ismeretlen helyre távozott. Nyomozása el lett rendelve.

— **Fiatol tolvajok.** Hrescs István drávasárhelyi lakos kárára m. hó 23-án a délutáni órákban Drávasárhely község határában levő libalegőrről 2 drb. libáját 5 kor. értékben ellopták. A csendőrség járőre megállapította, hogy a lopást négy nagyfalusi mákvirág, névszerint Grábár Antal 15 éves, Grábár János 15 éves, Zserjáv János 13 éves és Kozjak József 15 éves suhancok követték el, kiknek birtokában a libák meg is találtattak. A fiatal tolvajok tettüket beismerték, feljelentésük a helybeli kir. járásbírósnál megtörtént.

— **Tolvaj szolga.** Grábár János, 15 éves nagyfalusi lakos, ki Simon István nagyfalusi lakos körjegyzőnél volt szolgálatban egy ma már meg nem határozható napon és időben záralan irodájában levő zárt perselyből a gyermeklaga javára gyűjtött pénzből 12.20

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2-50 KORONA.
Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN VALLALATNAL PÉCSETT,
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvosotánár és szaktekinély által kitünő eredménnyel kipróbálva!

Gyermekeknek: Siettetli a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknek: Utólérhetetlen vérképző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

kor. késpénzt, s az iróasztalnak zárt fiókjából egy drb. 5 koronás okmány bélyeget, összesen 17 korona 20 fillér értékben ellopott. Grábár a tolvajtást beismerte, miért is a nagykanizsai kir. ügyészségnél feljelentett.

— **Mezőrendőri** Oletics István majorlakos lakos konyhakertjéből m. hó 29-én a délelőtti órákban elvettmennyezve volt dohánypalántájából Novák Anasztázia lapányi lakos 13 éves leánya 75 szálát 4 kor. értékben ellopott. A leány tettét beismerte, a palánta azonban elkobozható nem volt, mivel azt a lopás elkövetésének színhelyéről történt mekkülése alkalmával elszőrtá.

— **Lopás.** Petek Györgyné szül. Herjavec Ágnes sztanetinechegyi lakos m. hó 28-án Stridón, Brodnayk Antal ottani kereskedő üzletéből egy drb. 3 kor. értékű selyem női fejkendőt lopott. Petekné a kir. járásbírósnágnál feljelentett.

— **Házasság.** Fizary Kornél esztergomi főkapitányi urad. intéző, cs. és kir. tartalékos hadnagy f. hó 14-én délután öt óraker tartja esküvőjét Botornyan a róm. kath. templomban, Varga Ida muraszilvágyi tanítóéval.

— **Kulturünnepe Sopronban.** (A Dunántuli Közművelődési Egyesület közgyűlése.) A Dunántuli Közművelődési Egyesület múlt vasárnap tartotta meg tizenhetedik évi közgyűlését Sopronban igen nagyszámu és előkelő közönség részvételével. A közgyűlést örgróf Pallavicini Ede elnök nyitotta meg s Széll Kálmán diszelnök az elnöki székéből nagyszabásu megnyitó beszédet mondott, melyet viharos, hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadott a nagyszámu és előkelő közönség. Utána Baán Endre főispán, gróf Apponyi Albert és Saárossy-Kapeller miniszteri tanácsos Darányi Ignác miniszter nevében, Rákosi Jenő a Tudományos Akadémia nevében, Töpler Kálmán dr. polgármester Sopron város nevében üdvözölte a közgyűlést. Ezután Fodor Oszkár főtitkár terjesztette elő jelentését, a melyet egyhangulag tudomásul vettek. Majd Lörinczy György kir. tanácsos, tanfelügyelő indítványára elhatározták, hogy a Széll Kálmán által elmondott gyönyörű elnöki megnyitót egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe veszik. Majd Baránszky Gyula dr. főpénztáros előterjesztette a költségvetést, a melyet vita nélkül megszavaztak. Az előnkséget és a tisztikart közfelkiállással ujra megválasztolták és a választmányt kiegészítették. Az ujra megválasztott tisztikar nevében Pallavicini Ede örgróf határos beszédet mondott köszönetet. Végül Szabó Károly kir. tanácsos indítványára a tisztikarnak köszönetet szavazott a közgyűlés. Ezután Rákosi Jenő mondott beszédet, melyben előbb Széll Kálmánt ünnepelte renek beszédéért, majd ő is a magyar nyelvről tartott egy szép és mindvégig hatásos beszédet. A közgyűlés után az Erzsébetkertben 300 területű diszlakoma volt, a melyen számos hazafias felköszöntő hangzott el.

— **A tűzkárok ellen.** Zalamegye új szabályrendeletet alkotott, mellyel a 15 éven alul levő gyermeket eltiltja a dohányszától. A szabályrendelet megiltija, hogy a gyermekeknek dohányt eszközt, dohányt, vagy gyufát eladjanak. Aki ezt a tilalmat megszegi, az 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E tekintetben a szülők és gyámok tartoznak felügyelni és ha mulasztást követnek el, szintén büntetendők. Érdekes a szabályrendelet megalkotása, melynek egy része így hangzik: A gyermekekkel szemben előrti tilalomnak csak úgy lesz teljes eredménye, ha a szülők, gyámok stb. felügye-

letre kötelezletnek s elliltatnak attól, hogy a gyermekeknek a szabályrendelet 1. §-ban felsorolt cselekményeket megengedjék vagy elnézzék. Annál inkább is szükséges ez, mert a blk. 83. 84. §-ai értelmében azon gyermekek, akik életök 12-ik évét nem töltötték be, — egyáltalán nem, a 12—16 éves gyermekek pedig csak fellelélesen, amennyiben t. i. a cselekményük bürösségének a felismerésére szükséges belátással bírnak, vonhatók bünvád alá. — Ennélfogva mulhatalnúl szükséges, hogy a szülők, gyámok stb. büntetőjogi felelőssége is megállapíttassék. A szabályrendelet a belügykormányzó megerősítése után jut érvényre.

— **Tanfeligyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a csákonyai áll. tanítóképző intézet meglátogatása céljából, június hó 2-án Csáktornyára érkezett. Királyi tanfelügyelő a képzőintézet tanulmányi, rendtartási és köztartási viszonyaira kiterjeszkedő érvényes vizsgálatá után legmelegebb elismerését fejezte ki Zrinyi Károly igazgatónak s a tanári testületnek. Királyi tanfelügyelő 4-én este hagyta el Csáktornyát, hová június 7-én a képzőintézetben rendezendő rajzkiállítás megnyitása céljából fog visszatérni.

— **Hírek a községi házából.** Csáktornya képviselőtestülete f. hó 5-én közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közokt. miniszteriumhoz az áll. tanítóképzés és polg. iskola után kötelező hozzájárulási költségek elengedése tárgyában, — a földmívelésügyi miniszteriumhoz mentelep létesítése vagy tenyészállatok kihelyezése érdemében mégis a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, valamint a délviasut igazgatóságához a képezdénél megállólhely létesítése tárgyában küldött, menesztését határozta el. 2. Rosenfeld Jakabné lakhatási engedély iránti kérvényét elintézte. 3. Rodek Verona, Wirkner Károly Ferenc és Krajncsics Viktor illetőségét megtagadta. 4. A Csáktornya—dobri közut kiépítési költségeihez a kívánt hozzájárulást nem engedélyezte. 5. Kilátásba helyezte, hogy az egyesületi ovoda államosítása esetén a községi tulajdonat képező ovoda épület és telek kizárólag ovodai célokra az államnak átengedtessek. 6. A régi városház eladására vonatkozó szerződésnek megfelelő módosítás utáni aláírására közs. bírós. és a közigi jegyzőt kiküldte. 7. A tűzoltó lakatya előtt hidmérieg létesítésére költségvetés előterjesztése tárgyában utasítást adott az előjáráságnak. 8. A Dorner Ádámné-féle beltelekre akként határozott, hogy annak rendeltetése fölött csakis az utcaszabályozási tervek elkészülte után fog végérvényesen eldönteni. 9. Az utcaszabályozási vonalakra vonatkozó mérnöki munkálatok tárgyában bizottságot alakított. 10. Zalaujváron sárgagyagy föld vételét elhatározta. 11. A községi rendőrség fizetését drágasági pótlék címén javította. 12. A pezsgőgyár melletti telek eladása értelmében határozatilag kimondotta, hogy annak négyszögölét 4 koronán alul nem adja.

— **Ístálló tűz.** f. hó 5-én az éjféli órákban Hajas József helybeli szállodás istállójában ismeretlen okból tűz támadt melynek folytán ott elhelyezve levő ingóság és takarmányon kívül 2 drb. ló 1500 Kor. értékben elégett.

— **Eljegyzés.** Horváth Mariska kisaszszonyt, Horváth Pál városi pénztárnok kedves leányát eljegyezte Horváth Ferenc Grácból.

— **A rajzkiállítás.** A helybeli áll. tani-

lóképzőintézetben rendezett rajz- és kézmunka kiállítás megnyitása ma d. e. 10 órakor lesz. A megnyitásnak ünnepies jelleggel ad a vármegye kir. tanfelügyelőjének, Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsosnak megjelenése, ki a kiállítást személyesen megnyitja. A kiállítás kisméreteiben is hű képét fogja adni annak a haladásnak, mil a gyakorlatias új tanítási módszer a rajz- és kézmunka terén a tanítóképző-intézetekben felmutat. A csinos tárgyak az intézet két termében vannak kiállítva. A kiállítás iránt az érdeklődés nagy s így annak tömeges látogatása remélhető.

— **Segélypénz.** A vallás- és közokt. ügyi m. kir. kormányzó néh. Szucsich Károly muracsányi közs. el. isk. tanító özv. szül. Porics Katalinnak évi 618: K-át, Dömölör, Aranka, Károly és Antal kiskoru árváinak egyenként 103 K-át, együtt 412 K-át, mindössze 1030 K. gyám-, ill. segélypénzt engedélyezett.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Iparosifjak Egyesülete, saját alapja javára 1908. június 7-én pünkösdi vasárnapján (kedvezőtlen idő esetén 8-án, pünkösdi hétfőn) Horváth Géza kerthelyiségében világposta, konfetti és szerpentin dobálással egybekötött majális rendez, melyre tisztelettel meghívja a n. é. közönséget a rendezőség. Este 8 óraker egy élő bárány kisorsolása. Kezdeté d. u. 3 óraker, Beléptidj 60 fillér. Felülfizetések közsönnettel fogadotnak és hirlapilap nyugtázotnak. A zenét Sárközy Testvérek zenekara szolgáltatja.

— **Lopás.** Festetics Jenő gról lohovcei erdejében f. hó 11-én az esti órákban a stridói csendőrség Kellnerics István lohovcei és Levacsics Vincéné szül. Verbnyák Amália martinoveci lakosokat falopáson tetten érte öket. Az elvinni szándékolt 5 drb. 3 kor. 86 fill. értékű nyersfa mint bűnjel Mártonhalom községi bírójának átadatott.

— **Veszélyes fenyegetés.** Horváth István határorszi és Zádorvec József vittáni (Stájerország) lakosok múlt hó 18-án este Schlagnicsár Ferenc felsődomborui lakost a Sztanetinec hegyen levő szőlőjében előbbi boltal, utóbbi pedig kapával megtámadták, hogy agyon ütik, de a sértettnek sikerült az ott levő pincéjébe elmenekülnie. A támadók este 11 óráig lesték a pincénel Schlagnicsárt, hogy ha kijön: agyonütik. A gyanusítottak sértetnek sógorai, birtokelosztásból kifolyólag veszték össze. A veszélyes fenyegetők a helyi kir. járásbírósnágnál feljelentettek.

A szolgálatból hirtelen történt kilépésén akadályozott abban, hogy barátaitól és ismerőseim-től személyesen elbucszattam volna és az irántam tanusított jóindulatért köszönetet mondjak. Amidőn ezt e helyen teszem, kérem tartsanak meg jó emlékezetükben.

Csáktornya, 1908. június 8.

MUSIL JÁNOS
cs. és kir. számvevő altiszt.

Bucszó.

Mielőtt végkép távoznánk szeretett szülővárosunkból, Csáktornyáról, kötelességünknek tartjuk mindazon jó ismerőseinknek és barátainknak, kikről az idő rövidége miatt el nem bucsúztattunk, — ez uton egy utolsó bucsúszót mondani. Kérjük, hogy tartsanak meg sokáig jó emlékezetükben.

Csáktornya, 1908. június hó.

Zdelár Miklós
nyugalmasított kir. telekkönyvvizsgáló és családja.

Sve pošiljke se tihoč zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
ime, urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane
pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlaziči družtveni, znastveni i povuđljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cina je:

Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let . . . 2 kor.
Pojedini broci koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa
računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Trachoma.

Samo zdrav človek zvršava s veseljem
posle svoje. Betežen človek se uvěk tak
čuti, kak da bi nekomu na terh bil. Nema
mira, rada bi delal, pak nemre. Kak nam
se miliju takvi betežniki, štere vidimo, da
nikoga nĕmaju. što bi se za nje pobrinul.
Kaj bi pak rekli za onu siromašku dečicu,
šterim su roditelji betežni!

Pri nas u Medjimurju se jako širi oćin
bol: trachoma. Velim širi se, ar ve skorom
malo familije vu nešterom selu, vu šteroj
jeden ili drugi toga strahovitoga betega nebi
imel. — Kak strahoviti beteg je to, vi sami
vidite; da se širi, i to znate. Denes—zutra
nebude nit jednoga človeka na selu, što ov
oćin bol nebude imel. Pak zakaj? Zato, ar
ste i vu toj stvari jako nemarni. Da ide g.
doktor od hiže do hiže oći pregledati, skri-
jete se, ili, odidete na polje, samo da vas
nebi raspisali, da nebi morali na vračvo
hoditi, ar velite, da to jako žge i boli. A on
siromak, šteri oslĕpi od toga betega, nemora
neizmernu veliku muku preterpeti dok živi?
Neide od varaša, do varaša, od špitalja, do
špitalja, da bi ga zvracili, — da bi mu
bar tulko mogli, — da bi barem malo
videl?! — Vidite, dok bi vam bilo moći
pomoći, skrivate se, makar vas i kaštigaju,
pak se nedate vraciti; nego da vam već nĕ
moći pomoći, onda idete v Peštu, v Gradec
i Bog zna kam se, da bi vas tam zvracili.

Ja se čuđim, da ovdí ljudstvo nikaj ne
da na to. Kak drugač je to drugdi. Vu
neštero mesto dođeju tak težaki iz tudjine
dimo, pak nekoji tam u tudjini trachomu
dobi. Mam ga poglavarsivo vu špitalj spravi,
i predi nezide vun, dok ne ozdravi. Vidite,
nit vu drugi orsag nesme takov prĕk iti,
ako ima trahomu. Ako je gđe na deli, dimo
ga pošleju. Samo mi tu čekamo to, da bi
ov beteg tak sam ob sebi prestal, da bi
henjal. No toga se ovak nigdar nebudemo
vĕkali. Kaj bi morali anda delati, da bi se
ovoga strahovitoga betega jenput rĕšiti mogli?
Prvič, čuvali se od takvi, koji već toga be-
tega imaju; a betežni se pak naj marljivo
daju vraciti.

Glavna stvar je to, da se nebi ov be-
teg dalje širil. Zato jako pazite na to, da
ov, ki pri hiži trachomu ima, da se nigdar
nebi vas obrisač zbrisal. Vi sami, ki imate
ov beteg, morate na to najbolje paziti, da
nebi od vas još drugi toga betega dobili.
Najte čuvali malu decu; ar ova siromaška
dećica se z glavom k vašemu licu nasloniju
i ovak sikak dobiju trachomu. Da su ve
išli njim bobinke čĕpit, kuliko male dece je
već bilo, ki imaju ov oćin bol. Kak bi se
to malo dĕte onda vracilo? Nego segurno,
i to morate k doktoru marljivo nositi na
vračvo. Med školskom decom je takaj čuda
takvi betežnikov. Pak ove, makar sui i zapi-
sani, njivi roditelji je nepostiju na vračvo.

Veliju, da bi njim tam oći pokvarili. To je
pak nĕ istina. Ovi nĕšteri, ki su redovito
hodili, već su se zvracili, i ako se budu još
malo čuvali čisto njim budu oći ozdravile.

Kak velim, glavno je i to, da se mar-
ljivo vraciti daju oni, ki trachomu imaju.
Zakaj ste anda tak nemarni? Nikaj vas ne
košta, zabada vas vraciju, pak se nedate
vraciti. Makar od toga betega ne hmerje
človek, ali leško oslĕpi. Kaj dobra već ima
on na tom svĕtu, ki oslĕpi?! Pak to je, da
je ov beteg jako pogibeljen, da ga i drugi
more od betežnika dobiti, zato nesmete ga
zanemariti, nego marljivo se morate dati
vraciti. Ako ste vi tomu zrok da što od
vas betega dobi, ako znate, da je od vas
dobil, pak se nikaj ne kajate zbog toga; tak
leško pripovedate: »Najpredi je Mara dobila,
onda lvek, potlam mama, ve pak svi ima-
mo,« — kak da bi to kak velika dika bila.

Velim, malo familije, gđe već nebi bili
takvi betežniki. Vi nit nezate nje za betež-
nike. Im hodijo na delo; dečki snehe, muži
i na zabav . . . Vidite, ovak se širi najleže
ov strahoviti beteg. Da plešeju, da tam švi-
caju, dostup iz skupnim, iz jednim rubcom
znoja brišeju iz licov, iz oći, kak onda ne-
bi leško svi dobili ovoga betega, makar sa-
mo jeden iz med nji ima trachomu.

Ja očivestno prosim varmegjinskoga i
kotarskoga gospona doktora u Csáktornya i
vu Perlaku, naj budeju tak dobri, naj na
varmegjinski administralskoj sednici to javi-
ju i naj od varmegije takvu naredbu daju
vun, da koji oćin bol, trachomu imaju, nes-
meju na zabave ili, zbog njivoga pogibelj-
noga betega. — Poglavari pak naj marljivo,
i oštro naj sve one spišeju, ki su takvi be-
težniki, i dok je doktor ne zbrise, uvĕk je
naj na brigi imaju.

Kak znam, vu dońjem Medjimurju je
vu svakoj oćbini špitalj, gđe svaki tjeden
dvaput vraci doktor trahomske betežnike.
Zakaj je ni to i vu gornjem Medjimurju?
Kak mi se vidi, tu je još više takvi betež-
nikov, kak tam. Ako nebi morali tak dalko
iti, — negda v zimi nit nemreju iti, im i
siromaki su je betežni, ne samo bogatasi,
— nego, ako bi doma mogli iti pred doktora
svaki lĕden 2-put, segurno bi se zvracili.
Nĕšteri veliju, — da se to neda vraciti.
To ovi samo zato veliju, ar su si sami krivi,
ako su nĕ ozdravili. Im znam kakvi su. Ako
je, rećemo žalodec boli, pak idu k doktoru,
onda bi mam rad, da bi već od prve kaple
medicina ozdravili. Ako ne, ozdraviju odmah,
onda već k drugomu doktoru ideju; negda
i k trećemu. Ravno tak bi rad, da bi njim
trahomu na jenput zvracil. Ovi pak nit ne-
deju marljivo. Svaki mesec, ili svaki drugi
mesec jenput, dvaput. Kak bi onda takvoga
bilo moći zvraciti?! Veruje svakojačke cop-
rije, da se vraciti svakojačkim babam, samo
iz vračvom, pak doktoru se neda vraciti.
Mislim da spameten človek neće takvoga

posluhnuti, da se počne norca delati i šimfati.

Takaj vas moram opominati na jednu
priliku, ili nepriliku gda se takaj morate
jako čuvali, da nebi jeden od drugoga tra-
chomu dobili i molim g. svećenike, naj
opomineju ljudstvo na to. Najmre, da na
prošćenje, odidete na Bistricu ili tu doma
na dalešnje mesto, kak Ráckanizsa, k Sv.
Mariji celski pri Sv. Martinu, gda tam os-
tanele na par dni, pazite jako, da se nebi
iz jedne posude, prĕm v jednoj vodi vas
više vmivalo. Vidil sam jenput, da su sve
puce iz jednoga sela na Bistrici trahomu
dobile.

Čuvajmo se toga strašnoga betega. Zbog
takvi ljudi, ki to za nikaj zemeju, potrebne
su oštre naredbe. Takvi betežniki, ki imaju
trahomu se naj marljivo vraciju, ar toga
betega je moći zvraciti, zbog toga su pot-
rebni špitalji u svako selo i da se svi be-
težniki svaki mesec spišeju. Sa štuvanjem
preporučam ovu važnu stvar g. sudcom i
g. varmegjinskim i kotarskim doktorom.

Cirkvene starine i znamenitosti vu Medjimurje.

Sveti Remuš vu Štrigovi (Stridó.)

Iz Rackaniže, prek razkrižkog brega,
leško dođemo za pol vure vu Štrigovu.
Štrigova je glavno središće, centrum, celoga
gornjega, vinorodnoga Medjimurja. Nisem
pĕsnik, a moral bi biti, ako bi hotel opisati
lepotu Štrigove. Rajši prek dajem anda reć
našem pĕsniku, koji ju ovak opisuje.

»V zaveleju lepih bregov joj gnjezda,
V vencu joj vrhi kinčaju tron,
Zgora na gričku svietí joj zvezda,
Svet Hieron rodjaj i patron
Kad još razgledaš brege okol,
Kraj, ov, bi rekel: »Raj je na pol!«

I pravo imade pĕsnik. Pak gđo još od
Medjimurcov nije videl ovaj najlepší del
svoje zemlje, neka dojde jenkrat vu svojem
življenju barem sim, onako vu mesecu ma-
jušu, kad su cvete, sve se zeleni . . .

Oj, liepa si mi, liepa, Štrigova, prekrasni
si ti štrigovski kraj! Zaista raj na pol! Ali
»zvezda« tvoja je sveti Remuš! On je tvoja
najveća dika, tvoja gizda, tvoja slava!

Pojdimo dakle iz trga sv. Florjana
preko mosta nad »Potokom« pak imenitnoga
zdenca Remušovoga, u kojem se nahaja iz-
vrstna voda, iz daleka hode po nju ljudi, —
pak se potrudimo do podnožja visokog Štri-
govščaka, gde se nahaja kapela sv. Remuša.

Na Štrigovčaku dizal se je negda tvrdi
ponositi grad grofov Celskih, kojega su kon-
cem četrnaestoga stoletja kupili ovi grofi od
kralja našega Zigmunda. Taj grad i njegovi
gospodari već neopstoje, grad je porušen i
pod zemljom, nad njim rasta divna loza, a
gospodari njegovi izmrli su. Ali spomen je
ostao. Spomen tužan Naš nađodni pĕsnik
ispeval je od njega pesmu s naslovom:

•Zakleli grad•, a vu njoj pripoveda, kak je ovaj grad prepal.

•Zadnji gradšćak tu bil je znan
Človek od poganina
Zločesteši, na pol pesjan
Još gorsí od turčina.•

Taj čovjek je kruto mučio svoje kmele, ves okolišnji narod, pak kad je jenkrat silna zlo vrème bilo, bliskalo, grmelo, da se zemlja tresla, a ljudi u najvećšem strahu, on je ipak mesto da se Bogu moli, još se je ismešaval i grdno mrsko pošpotavaoga. Isto se pripetilo? On hip:

•Grad je prepal pod zemljo se
Zmir već prihaja ljudi:
Gde pred je stal, prazno je sve,
Ves svét se tomu čudi.•

Ljudi takaj željeli su
Dokopati do grada
Al tim dalje kopali su
Tim globlje on prepada.•

Eto to je pripovijest od Štrigovčaka još od negdašnjih vremen. Jeden gospodár grada Fridrik celjski, zazidal je na podnožju njegovom častnim redovnikom Pavlincom kloštra i kapelu i to po priiliki leta 1438, a dal im je i vnoغو zemlje na okolo, veliki posjed. Daklem tomu je vezda 470 let. Dosta vnoغو. Ali i pred tim vremenom zna se, da je Štrigova bilo znamenito mesto, tu je stanoval negda biskup panonski, koj je 325. leta od ovod išelvu Niceju, u Aziji, na prvi cirkveni sabor. Ovud je peljala cesta rimska još pred dve jezero let; na to nas spomene brieg Rimčćak. Tu se je narodio i sveti Remuš i to godine 340. Stara je pripovijest još u uspomeni naroda od njegovog detinstva. A knige povéstničke čudaj nam govoriyo od njegovoga življenja, od vučenosti njegove, od putovanja po svetu, od lepíh knjigah, koje je on spisal, od njegove svete smrti. On je •cirkveni navučitelj• zvani. On je sveto pismo iz zidovskoga i grčkoga jezika na latinski ili dijački, kak se sada u cirkvi katoličkoj nuca, preneseł.

Njemu dakle na čast je ovaj klošter pavlinski i ova kapela zazidana leta 1438. Godine 1722. bil je pako silen potres ovdi, sve se razrušilo. Na god. 1749. na novo je zidana još ljepša cirkva neg predi, kako to svedoči nadpis na cirkvenom pročelju, a leta 1805 je renovirana, kak svedoči nad glavnim oltarom cimer.

Za vreme ali Jožefa II. cesara, bili su vnoغí kloštri zaprti, a 12. januara, 1782. je i red pavlinski dokinul. Fratri su ođšli. Od leta 1782 do 1802 upravljala je s ovim imetkom kraljevska komora. Onda su došli simo iz Like baruni Knezevići. Od šest bratov 4 su umrli brez dece, a Peter i Vinko imali su potomke. Peter se oženio sa barunicom Ernestinoin Hajden iz Linca, a dobil je Štrigovo s Leskovcem, gde i denes živi njihov potomak barun Viktor. On stanuje vu kloštru, a pavlincov nega.

Ali ajde sada pak pogledimo kapelu. Dva liepa turna ima napred, na steni cimer i nadpis. U cirkvu stupivši odmah se požurimo do glavnog oltara, jer tamo ima ljudsko oko nekaj takvoga videti, kaj je redkogđe. Oltar je pod velikom kupolom, koja ima divnu slikariju (fresko). Stara je to slika, ali lepá, vredno ju poglednuti. Prikazuje put sv. Remuša vu nebo.

Z desne strani vidiš jednoga andjela, koji vodi prošćciju, za njim sliede 3 andjeli, koji znamenuju veru ufanje i ljubav, onda dojdeju andjel koji nosi panonski cimer, a drugi zastavu s natpisom: •učitelj cirkve,•

a mali angelci sipaju cvetlje na put, za njim opel zastavnjak, a onda eto ti 2 zarka oroslana, koji vlečeju kola, a u njimi sedi blaženi Remuš. Nad njim angel diži doktorski skrļjak njegov, pod kolači pak leži detečji spodoba: poganski bog ljubavi i sviet (kuglja). To znamenuje, da je Remuš ostavil svieta i grešnu svetsku ljubav i radosti pak je ođišel vu pustinju, gde se posvetil. Zato mu i vlečeju kola i oroslani, koji vu pustinji stanujeju i pustinju naznamenujeju. Za koli ideju angeli, koji mu neseju knige njegve, a onda opalice svete, kojim je bil učitelj sveleg života, a napokon njegvi prijatelji. I neprijatelje je imel, oni su zaostali zadnji, i vidi se na slici kak se svadijo i obračaju nazaj. Evo to je slika. Ali i glavni oltar je pun znaomerja. Vredno je ga pogledati, kak i svu drugu slikariju. Katolička cirkva je uvijek visoko cenila i gojila lepe umetnosti: graditeljstvo i slikarstvo. Eto to svedoči i ova kapela glasovitna. Ali i tu vidimo: po vremenu sve postane staro, pak treba obnavljati, popravljati. Ova je kapela siromašna kraj svega bogatstva svoje lepote. Treba popravkov, treba nove stvari zameniti na mesto starih, puno treba, puno. Nešto je već vćinjeno, vidi se, da se brigaju za nju, ali više treba, više. Već je bilo spomenka, da gospodin barun prodaju kloštra redovnikom, jer su brez dece, brez potonkov. O kakbi Štrigovska fara to rado čula, da bi se to pripetilo. Mil bi bil spomen na njega med narodom dugo i dugo. Onda bi i kapela bila posve uredjena i ukrašena. Bila bi najljepši sjaj i kičn ovoga divnoga kraja, najmlješi biser Medjimurja, najveće veselje fare slavne štrigovečke.

To si mislimo, kad stojimo pod kupełom svetišća, pred oltarom Remuševim.

Prije nego izidemo, vu oči nam pada veliki kamen, koji pokriva grobnicu, gruff. Nutri počivaju zemeljski ostanki kapucinov i barunov. Čudaj rakah, čudaj mrtvih od starih vremen. Tužno za gledati. Ali ajde, ajde, — idimo van na zrak, pak se naužijmo gledajući okolicu krasnu: vinorodne brege, šume i pašnjake, oranice i livade; slušajmo pesmu pticah šum ljišća zelenoga, dišimo mioniris cvietlja, okrepimo se s dobrom kaplicom i liepim razgovorom u pivnici punoj ispod kapele, a onda zadovoljni pojdimo dalje!

Politički pregled.

Proračun su sada već raspravili vu orsačkim spravišću. Vu tem malim vrėmėnu je vlada vnoغو zakonskih osnova donesla pred orsačko spravišće. Tak bude se raspravljalo i od reguliranja Mure i Drave Tu si bude opet svaki siromak mogel nekaj zaslužiti.

Ali najznameniteša je osnova grofa Apponyi Alberta, ministra školskih i cirkvenih poslov. On je dal pred orsačko spravišće zakonsku osnovu, da bude školovanje čista zabadač. Tojest, od sada roditelji nebudu morali deci knjige kupiti. Ova budu knjige zabadač dobita vu školi. Kad bude zapis, siromaška deca nikaj nebudu morala platiti, a imućni samo 50 fillera. Drugo nigdar više. Zatim je Apponyi dal nutri osnovu i od opetovnih školah. I to je jedna takva osnova, koja nema para. Skrbi se za siromaški narod. Hoće da ovaj siromaški narod jedenput vidi, da oni, koji težku i odgovornu službu svršavaju vu ministriumu, za narod delaju. Orsačko spravišće je

pod zadnji dve ljeta tuliko dobrih zakonov doneslo, da mu more zahvalen biti narod.

Vu Horvatskoj je sve tak, kak je bilo. Kuliko ljudi tuliko volje. Kričiju i larmaju, svaki bi više rad, te samo je malo onih ljudi, koji žalostno vidiju, kam bude to vodilo, ako se horvati tak boriju proti Magjarskoj. Magjare kuneju, magjare šimfaju, a ipak magjari su najpopustlivi narod na svėtu. Da bi magjarski takvi krvoločki bili, onda čez jezeroljet nebi bili mogli ostali loti, — rumunji i t. d. nego bi je magjari presilili da se navciju magjarski. Ali to nije tak, pa zato nam to svedoči, da su magjari najstrpliveši narod. A kak je vu Horvatskoj? Tam živi vnoغو i vnoغو magjarov, pak jim horvatski popi zabranujeju, da nesmiju magjarski Boga moliti; Horvati su već i Boga osvojili. To vam je lepól!

KAJ JE NOVOGA ?

— **Vrėme.** Prekoredna suša nas mući već više tjednov. Kam god ide čovek, svigder samo žalostne reći čuje za letošnje protuletje. Toga četiri leta, 1904-ga leta je bila velika suša, ali nē v ovoj dobi, nego v augustu. Čovek se neprestano zgleđa na modro nebo, jeli se s kaže de kakov oblak, koj bi barem malu rosu pustil na suhu zemlju, koja gori od dneva do dneva sve bolje i bolje, — Osobito naše Medjimurje trpi najveše od grozovite suše. Sve okolo nas — kak čitamo vu više novinah curi deždj samo mi smo tak nesrećni, da nas Bog prekoredno bije, i neda nam povoljnu rosicu, za koju kriči siromaško polje i senokoše. Jesu mesta v Medjimurju, de je namočil zemlju deždj, ali najvećša stran još i denedene se tuži, da nema kaplje deždja. Srećni su oni, koji imaju hamučne, mehke zemlje, tam još—još, ali kak je koli Drávavásárhelya, de je sam proj tam je nē za izreći, kak žalostno zgleđi polje. — Još jesenska šetva kak—tak, ali protuletna nemre nikod nikam. Deteljice, koje su prviša leta do kolena visoke bile, se pariju, sušiju, kak praprt. Senokoše su gole. Ječmeu, bikiše zob, to je sve pri zemlji. Ljudstvo čaka, jeli bu kakova rosica opala, ali sve zabadač. — Z večera še skazeju mali oblaki, veler se premenja, da jug, da zdolec, ali deždja niti jeden nedonese. Rumeno sunce žge podjedno, kak da smo v najvećšoj kanikuli. — Jedino kuruze se netužiju one tiraju podjedno, a siromaški poljodjelavci nosiju na ramena motike, da ofnaju rastlinu, od koje izhaja medjimurski kruh. A jedni opet voziju sobnu drapače, da si olekšaju delo, i prešparaju par korun, koje bi težakom morali platiti. Svaki, koj se povrne dimo z polja, ide s pokvaplenom glavom, ves spotrt, kak da bi ga što zmlatil. A da ga čovek pita, — no prijatelj, kak je, ide kaj na red kop? — onda mahne s rukom, na znamenje, da je nē zadovoljen. — Tvrdó je, samo grudje se kopa — čuje se odgovor. Senokoše su takve, kak hudi mustaci na peddeset korakov bi mogel čovek prebrojiti, kuliko betvih dojde pod kosu. — Z petih mekot nebu nakosil tuliko, kak predi z jedne.

V jednih novinah čitamo, da je okolo nas veliki deždj opal i to v Keszthelyu, Tapolca, Kaposvár, Pécs, Mohács, Eszék, Siófok i td. Najvećši deždj je bil v Pešti, de je dva dni neprestano curelo.

S jednom rečjom, pri nas je sve žalostno. A kaj si moremo? Proti božjem odredjenju ne moći appelirati. Moramo dobro-

voljno trpeti, dok se nam smiluje dober Bog i pošle povoljnu rosicu.

— **Sloboščina notarjušov.** Zalavarmegija je vun dala jednu naredbu, vu svojoj je dopušćeno, da si svaki notarjušov svakoj leto četiri tjedne sloboščine more zeti i to s dopušćenjem kotarskoga velikoga sudca koj opet predi obćinu posluhne, jeli je je zrok za to ili nē.

— **Družina.** Poleg najnoviše varmegijske naredbe svaki gazda, koj ima pri sebi nutrašnje družinće ima javiti obćinskomu poglavarstvu, — koj den je stupilo družinće k njemu v službu, — tak takaj-se on den, — da je odišlo od njega. To je zbok toga, da more poglavarstvo paziti na onu družinu, koja su nē v službi.

— **Dobrotvornost.** Kovács János, grofoski főerdész je gardinovskim pogorelcem 20 K. daruval. — S jednim putom moramo spomenuti, da je Drávavásárhely obćina na ov cil 50 korun aldavala.

— **Strašna krvoločnost.** Iz Konstantinopolja javiju da je trideset bulgarskih težakov jedna grćka banda navaljila i do zadnjega zaklala.

— **Nesreća na železnici.** Iz Beća javiju, da se blizo Berchtoldsdorf postojališća jeden personalski cug tresnul s drugim cugom, koj je terha vozil. Obedva kolli su se zdrobili i 16 ljudi je oranjeni. A z Brüssela pišeju, da se blizo Cheneč štacijona jeden brzovlak vun poškliznul z gleiza i stom pri likom su tri putniki vumrli.

— **Koj je ženu strelil.** Iz Köhlna pišeju, da je Cocen-Land varaša purgarmešter strelil svoju ženu. Muža su prijeli i odpeljali v jeden špital, jer misliju da se mu pamet změšala.

— **Pobiraju težake.** Skorom nemine tjeden, da se nebi v jednu ili drugu obćinu potrudil kakov stranjski agent, koj špekolira na to, kak bi moći bilo leži odvabiti težake v ovu ill onu deru, za koju da prebobjnati da je ovak ili onak dobra. Jedni idu na lepek i za par dni njih nestane. Još se prije hvaliju, da kak bu njim dobro v deri, dobiju tuliko i tuliko na den ili od vure, k tomu dobra košta, vino i Bog zna kaj sve. A za par dni, kak odidu z doma, već dojde list od jednoga i drugoga, da — jaj ne je, dobro, svi smo se vkanili. Agent se njim je dobro nalagal, drugač je nē mogel dobiti nje na zanjku. — Ali onda je već prekesno, koji su potpisali kontrakta, oni nesmeju odstupiti od dela. — Jedni bi radi došli dimo ali ne smeti. A mi stradammo doma težake. Za drage peneze ne moći čoveka dobiti. I ako ga dobi, predi 25 hiž obhodi, dok do njega dojde.

A mi pitamo: zakaj je to? Zakaj dopušća obćinsko poglavarstvo kaj takvoga? Mesto da pomete z obćine takvoga švindlera, još da prebobjnati, da se ob onoj i onoj vuri v krćmi zideju, de bu dogovor, kak i kam bu se išlo v deru. A potle preklinjaju stareši, da kaj su nesrećni poslali svoju decu v deru, ve se njim tužiju, da su vkanjeni. — To je treba takovem ljudem, koji rajši poslušaju na švindlere kak na spameten navuk. Koj oće delati, on se dob i doma more dojt do penez, naj se neda narezati.

— **Grof Batthyány Pál főispán vu Megjimurju.** Batthyány Pál gróf főispán, je hotel megjimurske škole pogledati, i zbok toga se je majuša 26-ga, s jutrašnjim cugom vu Csáktornya dopelal. Sprevadjali su ga Odor Géza financdirektor, Dr. Ruzsicska Kálmán kr. školski inspektor i Horváth István.

Na ov put sprěvodila ga je i njegova žena, rodjena Inkey Valeria, koja je s ovim putom prvić hodila vu Megjimurju.

Najprvić su velikoga sudca kancelariju pregledali, i s najvećšom zadovoljšćinom ostavili. Odovud su dalje išli, i pogledali su staroga grada Zrinyievoga, sv. Jelenu i zalaujvárskoga kaštelja.

Odvećer su Filipich Lajos orsačkoga ablegata bili gosti vu Drávavásárhelyu, koj je iz Budapešta došel, da bi főispán i ženu njegovu pozdravil i s njimi ostal do zadnje minute.

Proti večeru je celo društvo vu orsačku preparandiju išlo, i tu v lěpim vrtu je Zrinyi Károly ravnitelj, skupa s professori pozdravil ove redke goste.

Tam pak gdě orgulje i klaviri stojiju, su dijaki nje pozdravili i jednoga lěpoga cimera iz ružah su dali grofici Batthyányici. Za tim pak su dijaki nekoliko magjarski pučki pesmi spopěvali, kak su se to sami dospomenuli.

Koštu, kuhnju i rano pri večerji sedeće dijake su pogledali: Zatim je főispán najvećšu zadovoljšćinu zrekel Zrinyi Károlyu ravnitelju, nad vodjenjom preparandije.

Drugi den je celo društvo vu Strđó putovalo. Putem su pogledali orsačke gorice, gdě je nje Tuss Antal ravnitelj orsačke vengerlinske škole, vodil.

Vu Strđó su najprvić obćinsku kancelariju pregledali.

K njim su se pridružili, da ors. škole pohodiju, Szalmay József veliki sudac, báró Knezevich Viktor, Ivko Janos preds. školskih odb., Kecskés Ferenc esperes i vnogo drugih.

Vu ime učiteljov je Danitz Sándor ravnitelj pozdravil dojdúce.

Da su po razredi hodili, sam főispán je popitaval od dece, nad čijim znanjom su se svi jako raduvali i zadovoljni bili.

Majuša 28-ga vu jutro su se odpeljali iz Csáktornya.

Kak čujemo gospod. főispán vu junijušu opet dojde, i dale bude pohadjal Megjimurske škole.

— **Megjimurski konji vu kraljevski marofi.** Za marofe Njegovoga Veličantva su majuša 22-ga pri sv. Jelenu 60 megjimurski konjov kupili, koje su vu českim stojeća gospodarstva odpeljali. Kraljevski marofi išće 500 megjimurski konjov si očēju spraviti.

— **Mašina mu je prste odrezala.** Kapeller Pál iz Nagyfalud je sečku rezal i po nepazljivosti mu je mašina desnu ruku pograbila, pak sredinašnje tri prste odrezala. Ve ga vu špitalu vraćiju.

— **Čěna ljubavi.** Jeden trgovački agent je više mesecov obhajal magjarske varaše, i zdavnja je već imel priliku se vu »császárváros«-ovih lepotech raduvali. Či prem ga je doma ljubezna tovarušica čekala, nē ga je njegovo dušno spoznanje tiščalo, ako je gde priliku imel iz hama vun skočiti. I vu Zalaezerszegu je takvu skupćinu skupil. Jedenput samo da ga nije slag trefil, vidi da mu je zginul zaručni njegov prstan, i mošnja spenezi, vu kojoj je bilo do 30—40 korun. Onda on poišće ovu svoju frajlicu, koja je od kraja sve tajila, nego da njoj je on išće 20 korun obećal, molil i prosil za prstan, ar prez njega nije mogel dimo dojt, onda mu da prstana za 20 korun, a on pak beži, samo da si noge nē strgal, da nebi gdo v Beću zazvedil za njegov nesrećen položaj.

— **Pijan muž.** Kaszás Péter iz Lentićkapolna je pri sudu zatuženi, zato, ar je svojoj ženi vdien hrba s britvom rezrezal. Muž je pijanec, kaj zasluži, navadno zapije. Prošloga tjedna je pijan došel dimo, žena sa je karala, a on se razsrđi, zgrabi britvu i vdrapne si ženu po hrbo.

— **Koj spucami trguje.** Zdavnja loviju pucje trgovce, ali do kraja je nemereju sfondati, koji najdražeše magjarsko blago: hungare spravljaju vu tuđu zemlju. Hatarsko redarstvo je vno go njih vlovilo, ali stihoma i ve gori stoji ova trgovina, ar čele šerege njih pelaju, vun na sve strani poznate nesramne gnejzde. Linia njim pelju nad Nagykanizsa, proti Gyékényesu, ovih nesrećnikov. Tam se te zravnaju, proti Budapešti, ili proti Fiumi. Prošloga tjedna su dva šerege vlovili, koje je nekakva Bandi Erzsébet zvana žena vodila. Iz 21. mladi puc je stal transport. Vu drugim šeregu njih je bilo 19 takaj, mladi puc, koje su niti naravno, nē znale, kam je pelaju.

— **Tuča i ogenjosjeguranje** na najtalešo i najkoristno rieši **Benedikt E. i Sin firma u Csáktornya.** Glavna agentura od triestke obćenito osjeguranje društve. Osjeguranje obveznice se odmah uručiju.

— **Čudno razpitanje.** Gospa Hogdson vu Bostonu (Amerika) je tužbu dala proti svojemu mužu, da je razpitaju. Pred sudom se je potužila, da njoj muž nikaj penez neda na kuhaju, nego tak nju, kak decu, pse i mačke presilil je na to, da one zveró meso naj trošiju, kaj si sami vloviju, ili strěliju. Im to bi sve dobro bilo, nego ove vlovljenje i postrěljane zvěri su samo stakori. Njejni čudan muž je raztrancira, i ona je mora pripraviti s lukovim sosom. — Da je već ovo počela pripovedati, birovo samo preoblědi i odide vun. Da je nazaj nuter došel, videti je bilo, da mu je bolje. Zrekel je suda i razpital je ov par.

Duhan.

Kak steška smo dobili dopušćenje duhana saditi, pak ve nam je opet nepriika tu. Posejali smo seme, lěpo raste glavatica, i već je cajt saditi, nego suša je velika, nikaj ni moći početi. Ali zato najte zdvojiti. Dobri Bog nam vre da lěpoga, vugodnoga deždja. Glavaticu, duhana samo počnite ov tjeden sikak saditi, makar bi i suho bilo. Ovak: Najte na jenput čuda glavatice na pukati nego 50—100, i to na večer, da jenput vručina henja, ili pak zaran v jutru koli 4-te vure, a ne po dnevu, da jenput sunce visoko hodi. — I to dva moraju saditi. Jeden sadi, drugi za njim s mlačnom vodom zaljěva. Da to posadi, pak si napuće 50—100 komadi, i kak predi, tak i ove posadi. Nego marljivo zaljevati, ar duhan ima jako malo korenjice, pak bi se vu velikoj vručini drugač odmah posušil. Drugi den jutro, potlam pak svaki den na večer je treba zaljevati.

Dragi Bog nam na probu oće deti našu strplivnost, mi očemo zato z veseljem podnesti i tu težkoću, vre nam potlam stoput naplati naš trud. — Ako s dobrim naklanjem i marljivo delate onda vam i Bog bude na pomoć.

„AZ UJSÁG“

politikai napilap

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön — Társszerkesztő: Dr. Ágai Béla

FŐMUNKATÁRSÁK:

HERCZEG FERENC

KENEDI GÉZA

KÓBOR TAMÁS

KOZMA ANDOR

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Előfizetési árak: egy hónapra 2 K. 40 fill., negyed évre 7 K., félévre 14 K., egész évre 28 kor. „AZ UJSÁG“ a DIVAT-SALON-nal együttesen előfizetve negyed évre 9 K.

Cím: „Az Ujság“ kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-ut 54.

VIDÉKI ELŐFIZETŐK FIGYELMEBE!

Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az OLVASÓTEREM New-York-Palota, Erzsébet-körút 9. menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre.

Az OLVASÓTEREM reggel 8-tól este 8-ig van nyitva.

789 1—4

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra, 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

1669/ tk. 908.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság közhírré teszi, hogy Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornyai Tktár végrehajthatónak Karunik Györgyné szül. Hermann Katalin drávaszentiváni lakos végrehajtást szenvedett elleni 358 kor. lőke s jár. iránti végrehajtási ügyben az árverés a végrehajtási törvény 141, 146 §§. alapján elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 358 k. lőke, ennek 1901. július 28-tól járó 6% kamatai, 7 k. 36 f. óvási és közlési 1/3% váltódij 23 k. 36 f. per, 24 k. 05 f. végrehajtás kérelmi, 15 k. végrehajtás foganatosítási, 53 k. 10 f. újabb per, 20 k. 60 f. végrehajtás kérelmi, 23 k. 70 f. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornvai kir. jbiróság területéhez tartozó s a tótfalui 172 sztkvben † 74/a 13 hrsz. ingatlan 77 k. becsáron, Tótfalu községháznál

1908. évi július hó 3. napján délelőtt 10 órakor

továbbá a drávaszentiváni 239 sztkvben 97 hrsz. ingatlan 593 kor. becsáron, az u. o. 719 sztkvben 228/3 hrsz. ingatlan a végre-

hajtási törvény 156 §. alapján egészben 190 kor. Drávaszentiván község házánál

1908. évi július hó 3-án délután 3 órakor

Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Egyidejűleg megjegyeztetik, hogy a jelen árverés a drávaszentiváni 239 sztkvben 97 hrsz. ingatlanra Okresa István és neje Szklepics Dorottya drávaszentiváni lakosok javára C. I. 2. alatt bejegyzett holliglani lakás szolgálmi jogot nem érinti.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár

Árverezni kívánók tartoznak a becsár

10 százalékát készpénzben vagy óvadékpapírban kiküldött kezéhez letenni és pedig 7 k. 70 f. 59 k. 30 f. és 19 k.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben mégpedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 45 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 75 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kam. együtt az érverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

A kir. jbiróság mint telekk. hatóság.

Csáktornya, 1908. ápril 7. 783

Árlejtési hirdetmény.

Dekánovecz és Novákovecz község képviselőtestületeinek határozata folytán a teljesen átalakítandó

iskola építési munkálataira,

Dekánoveczen a körjegyzői irodánál I. é. június hó 20 napjának délelőtt 10 órájára nyilvános szóbeli verseny hirdettetik.

Kikiáltási ár 8155 korona 46 fillér, melynek 10% bánatpénz fejében leteendő.

Az építkezési feltételek a dekanoveczi körjegyzői irodában betekintethetők.

Kelt Dekánoveczen, 1908. június hó 4.

Brenner Mihály

körjegyző.

Andrasecz Mátyás

bíró.

781 1—1

766 6-50

4 miniszteri jóváhagyás.

- 1.) A berlini földművelésügyi miniszter úrtól II/20 07.
- 2.) A kopenhági belügyminiszter úrtól XII/20 06.
- 3.) A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV/13 07.
- 4.) A berlini földművelésügyi miniszter úrtól X/15 07.

„RATIN” mint megbízható egér- és patkányirtószer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag pathánybacillus 3 korona; 1 adag egérbacillus 1 korona 80 fillér.

Prospektus kívánatra ingyen. — Nagyobb területen az irtást garanciával vállalja

„Ratin” bakteriológiai laboratórium részvénytársaság

magyarországi vezérképviselője és egyedülistása

HAAN BÉLA

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 26/8.

1908. V. 158/2. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. 102. lcz. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék 1908. évi 1889/p. számú végzése következtében Dr. Kemény Fülöp ügyvéd által képviselt Ladasics Jánosné javára Barics György és neje ellen 158 kor. 80 f. s jár. erejéig 1908. évi április hó 21-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 koronára becsült kanca lóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bírószág 1908-ik évi V. 158/2 sz. végzése folytán 158 kor. 80 fill. tőkekövetelés, váltódíj és eddig összesen 35 kor. 63 fillérten bíróság már megállapított költségek erejéig Murakirályon alperesek lakásán leendő megtartására

1908. évi június hó 11. napjának ó. u. 5 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg,

hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 780

Perlak, 1908. május 30.

Ropogós cseresznyét élvezésre és befőzésre, — pöszmétét (egrest) nagyszeműeket póstakosaranként 2.40 Kor.-ért. Üveg szemű spanyol nagy meggyet befőzésre 3 Kor. Kajszin barack remek szép példányok június 15-től szállítva befőzésre és lekvárnak 2.40 Kor., főzelékek vegyessen u. m. ugorka-tök-fejes és kell-káposzta-cukor borsó-vaj bab-kalarábé-zöldpaprika-carfiól kosaranként 2.80 Kor. ismét eladóknak külön árajánlatot küld :

Gyümölcskivitel 116. Csongrádról.

Motorvevők figyelmébe!

Herkules-motorrálat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomóbiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30 szám alatti gyárában bármikor

üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemmért!!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatlan egyszerű szerkezet!

13-14 éves fiú is kezelheti!

Árjegyzék ingyen!

Olcsó árak részletfizetésre

200 db elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról. 644 20-26

Egy-két polg. iskolát végzett fiú

tanulónak

felvétetik

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomd. Csáktornya.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közvényénél, oszánál és meghűléseknél, bedörzsölésköppen használva.

Figyelemstetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van osonagolva. Ara üvegekben K-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 nos. Mindennapi szétküldés.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Csáktornya

„Csáktornyai Takarékpénztár R.-T.” épületében DÚSAN FELSZERELT

óra-, ékszer- és látszerészeti áruüzletet

nyitottam. — A legjobb minőségű schweizeri zseb-, lalt- és ébresztő-órákat, arany-, ezüst- és kinaezüst DISZTÁRGYAKAT tartok raktáron.

Nagy választék ajándéktárgyakban!

Javításokat pontosan, gyorsan és jutányosan eszközölök.

Szíves pártfogását kérve maradok teljes tisztelettel

Rosenfeld J.

Egy jó erkölcsű fiú tanulólul felveszek.

753 6-*

BUTOR

Asztalos és kárpitozott valamint vas- és rézbutorok nagy raktára.

Schwarz Lipót Varázdin.

Legelőbb legelőnyösebb bevásárlási forrás teljes menyasszonyi kelengyék, szállodák vendéglők és magánosok részére.

Képes mintakönyv kívánatra ingyen.

505 22-26

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill
Buza	Pšenica	20.00 —
Rozs	Hrż	15.00 —
Arpa	Ječmen	12.50 —
Zab	Zob	13.50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.30 —
Fehér bab uj	Grah beli	13.00 —
Sárga bab	» žuti	12.00 —
Vegyes bab	» žmésan	11.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Košćice	21.00 —
Bükköny	Grahorka	13.50 —

562/1908.

Hirdetmény.

Podbreszt község képviselőtestületének 6/ü. 16 jkv. 908. szám alatt hozott határozata folytán közhírré tétetik, hogy a község határában gyakorlandó

VADÁSZATI JOG

1908. évi július hó 17-ik napjának d. u. 3 órájkor Podbreszt községbirájának házánál megtartandó nyilvános árverésen **1908. augusztus hó 1-16-i** kezdődő **6** (hat) egymásután következő évre bérbe fog adatni.

A feltételek az orehoviczai körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Podbreszten, 1908. évi május hó 23-án.

775 2—2

CZIRA SÁNDOR, körjegyző.

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzőket.

Halászati, vadászati, torna, vívó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sporttárgyak üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők.

807 21—52

733 9—35

Görcscsillapító és szélhajtó

hódanycsöppek

1844. óta elismert legjobb házszer az étvágy emelésére és az emésztés előmozdítására.

Egy üveg ára 1 kor.

Kevesebb mint 2 üveg (ládával együtt 2 K. 50 fill. utánvétellel) nem küldhető. Kapható:

BITTNER GYULA, gyógyszerárban
GLOGNITZ (Alsó-Ausztria.)

Diszes

levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

Strausz Sándor

könyvkereskedésében Csáktornya.

FASZÉN!

Válogatott faszenet ajánlok koronára **6.40.** 100 kg.-kint, zsákon kívül, állomásra szállítva.

Rendeléseket elvállal:

Hirschmann Henrik
Jvanec.

776 2—5 Horvátország.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legújabb árak mellett ajánlatok:

Locomobil és gözcsepülőgépek,
szalmakaszalók, járgány-csepülőgépek, lóherso-csepülő, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Partoljuk a HAZAI kereskedelmet!

**Szén-, Koks-, Briket-,
kovácsszén- és antracit-fogyasztók,**

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — mielőtt szűkségletüket fedezik, — bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez
BUDAPEST, Váci-körút 78.

Sürgöny-cím: ANTRACIT, BUDAPEST.

Interurban-Telefon 164.

Legkiválóbb minőségek, különlegességek, összes ipari, gazdasági és házi célokra.

Gőszántásra és csepűre rendeléseket későbbi szállításra már most feladni kérem.

A tisztességes becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. 728

Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljék a »Zacherlin« névre.

496./908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajló az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírótság 1908. évi V. 300/1. 111,272/1. és 264 sz. végzése következtében Schwarc-kopf Adolf és Wolf budapesti cég javára Schwarc Mór drávavásárhelyi lakos ellen 75 kor. 59 fill. s jár. erejéig 1908. április 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt s 700 koronára becsült líszl és egyéb fűszeráruból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1908. évi V. 111,264.272 és 300/2 számú végzése folytán 75 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig Drávavásárhelyen leendő eszközlésére

1908. évi június hó 11-ik napján d. e. fél 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni. 778

Csáktornya, 1908. június 2.

1908. V. 198/1. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírótság 1908. évi V. 1908./1. sz. végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd, mint vb. Heimer Lipót csődtömegének gondnoka kérelmére a csődtömeghez tartozó követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírótság 1908. évi V. 198/1. sz. végzése Perlakon a községházán leendő megtartására

1908. évi június hó 15-ik napjának délután 5 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. —

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

Árverés alá bocsátatnak a nevezett közadós csődtömegében tartozó, a külön jegyzékben felsorolt követelések együttesen egy tömegben:

Kikiáltási ár, a becár, vagyis 1363 K. 62 f., s az árverés alá bocsátott követelések ezen becsáron alul is a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak banatpénz fejében a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 136 K. 36 fillért készpénzben a bírósági kiküldött kezéhez letenni.

A legtöbbet ígérő vevő az árverésnek javára történt leütése után azonnal tartozik a bánatpénzt a vételár összegére készpénzben kifizetni, mert ellenkező esetben bánatpénze elvesztettnek fog nyilvánítani s veszeljére azonnal új árverés fog tartatni, melyen mint árverelő részt nem vehet, s amennyiben az új vételár a késedelmes vevő ajánlatát el nem érné, a különbözeti összeget a csődtömegnek megtéríteni tartozik.

A vételi illetéket a vevő tartozik viselni.

A csődtömeg az elárverezett követelések fennállásáért és behajthatóságáért semmiféle felelősséget nem vállal.

Perlak, 1908. május 29. napján

779 1—1

INDRÁK ANTAL, bírósági kiküldött.